

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА
РУСТАВЕЛІ

БАТУМСЬКИЙ УЧБОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАВІГАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТ
МІЛТОНА ФРИДМАНА

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЛУЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

ЗА УМОВ НЕСТІЙКИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ»

Київ,

6 квітня 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL
AVIATION UNIVERSITY

BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY
BATUMI
NAVIGATION TEACHING UNIVERSITY
MILTON FRIEDMAN
UNIVERSITY

STATE BIOTECHNOLOGICAL UNIVERSITY LUTSK
NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY

**MILTON
FRIEDMAN
EGYETEM**

ABSTRACTS OF THE

I International scientific-practical conference
**«PROBLEMS AND PROSPECTS OF BUSINESS
STRUCTURES IN THE CONDITIONS UNSTABLE
PROCESSES OF ECONOMIC DEVELOPMENT»**

Kyiv,

6 April 2023

Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи підприємницьких структур за умов нестійких процесів розвитку економіки». 6 квітня 2023 р. К.: НАУ, 2023. 221 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт теоретичного, методологічного та прикладного характеру які стосуються розробки та впровадження новітніх принципів, методів та моделей в системі управління розвитком економіки, а також застосування підходів, механізмів та інструментарію у вирішенні проблем і визначення трендів розвитку бізнесу задля підвищення якості прийнятих управлінських рішень в контексті сучасних проблем та протиріч глобалізації, моделювання складних систем різної природи, що забезпечує конкурентоспроможність суспільства та бізнесу у міжнародному цифровому просторі та за умов євроінтеграції.

Розраховані на широке коло фахівців, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Головний редактор:

Оксана Чумак, д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет.

Заступник головного редактора:

Юлія Штик, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет.

Члени редакційної колегії:

Peter Szatmari, Doctor of science, Associate Professor, Vice-Rector for General Affairs and Public Repaltins, Milton Friedman University;

Світлана Ягелюк, д.т.н., професор, професор кафедри товарознавства та експертизи у митній справі Луцького національного технічного університету.

Ілля Зібницького, директор Асоціації митних брокерів України.

Наталія Кащенко, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет.

Ганна Мирошниченко, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та бізнес-технологій, Національний авіаційний університет;

Рекомендовано до друку Вченюю радою Факультету економіки та бізнес-адміністрування Національного авіаційного університету (протокол № 4 від 13 квітня 2023 року).

Матеріали публікуються у авторській редакції, мовою оригіналу. Автори несуть відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ: СТАН І СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ

MINOCHKINA O., SHEVCHUK Ye.	10
ENSURING THE SUSTAINABILITY OF ECONOMIC ACTIVITY OF ENTERPRISES	
GUK A.	13
FORMATION OF THE SYSTEM OF ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE BASED ON THE CONCEPT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	
АНТОНЕНКО В. М., ХАРИТОНОВА Н. С.	15
ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧASNІ ВИКЛИКИ І СТРАТЕГІЯ ВИЖИВАННЯ ПД ЧАС ВІЙНИ	
АБЛАМСЬКА В. М	19
РОЛЬ МАЛОГО ПДПРИЄМНИЦТВА В ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	
МИРОШНИЧЕНКО Г. Б., ЧЕРНИШОВ О. Ю.	22
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
БЕГЕКА О. О.	24
ЛІДЕРСТВО: СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ ПЕРЕКОНАННЯ	
БРУС В.	26
БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ВОЕННОГО СТАНУ	
ВАЛАХ А	28
ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОNUВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
ВОЛОБУЄВ М. В.	29
НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙ ВИРОБНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ЕТАПІ ВІДРОДЖЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	
МАКСИМЕНКО Ж. В.	32
СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ	
ГРАБОВАН О. В.	34
НАПРЯМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ	
ДУБІНЕЦЬКА П., СОДОМА Р.	36
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ПІДБОРУ КАДРІВ НА ПДПРИЄМСТВО	
ШУЛЯР Н. М., ІГНАТЕНКО Е. А.	38

АДАПТАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЯМНЕНКО Г. Є., ДОЛГОВА Л. І.	40
КСВ ТА ЦІННОСТІ ЯКІ ВОНА ПРИНОСИТЬ ПІДПРИЄМСТВУ ТА СУСПІЛЬСТВУ	
МИКОЛЕНКО А.	43
ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗДІЙСНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
ПОБЕРЕЖНА З. М., ШТИК Ю. В., МИРОНОВИЧ Є. О.	45
ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ	
МІНОЧКІНА О. М., ЕНЕС О. І.	48
НОВІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
МИРОШНИЧЕНКО Г. Б., ЛЯХОР С. О.	51
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОNUВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ	
ПРОКОПЕНКО Д.	54
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ	
РОМАНЮК І.	56
КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ	
СЕВРЮКОВ В. В.	58
ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ	
СІРИЙ Є., ЗАСЛАВСЬКА Л.	61
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТРУКТУР МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	
АНДРУШКО Д. Р.	64
СТРАТЕГІЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ ВИХОДУ З КРИЗОВОГО СТАНОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА	
ВИСОЦЬКА І. І., КОВАЛЕНКО В. О.	66
МЕТОДИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН	
ЛЕВІНА М. В., МАРТИНЯТО Н. С.	69
СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ	
МИРОШНИЧЕНКО Г. Б., КОВЕЦЬ А. В.	71
СУЧASNІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
СОЛОВІЙОВА О. О., ГРИГОРЯН М. Д.	74

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ АВІАКОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО
СТАНУ

ШКОЛЕНКО О. Б., ТЕРЕЩЕНКО Є. Ю.

76

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЮ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

КОЗЕЛ В. В.

79

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР ЗА УМОВ НЕСТАЙКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

СТРЮК М. О.

82

ФОРМУВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВЕЛИКОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

ЧУМАК О. В.

85

ЕЛЕМЕНТИ АРХІТЕКТУРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

СЕКЦІЯ 2.

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТRENДI ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПІДПРИЄМНИЦТВІ

ЄВДОЩУК С. В.

88

ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

БЕРДАР М. М., ПОПЕНКО Є. В.

90

ВПЛИВ ПРИНЦІПІВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РИНОК КРИПТОВАЛЮТИ

ГУМЕНЮК А. В.

94

СУЧASNІ ІНСТРУМЕНТИ DIGITAL-МАРКЕТИНГУ У ПРОСУВАННІ ТОВАРІВ

САВОН Д. І.

97

ТRENДI ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА УМОВ НЕСТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

МИРОШНИЧЕНКО Г. Б.

100

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ПОШТОВХ ДО РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ІННОВАЦІЙНИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР

ФЕДЧИК Т. А., ПОПІК Н. В.

102

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОМISЛОВОСТІ У СВІТІ

YUR O. S., LYTVYN O. E.

105

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION AND EUROINTEGRATION

СЕКЦІЯ 3.

МИТНА СПРАВА, ТОВАРОЗНАВСТВО, ЕКСПЕРТИЗА ТОВАРІВ

ВОЙЧЕНКО Т. О.

108

ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ МИТНОГО РИЗИКУ

ВОЛОДАВЧИК В., ВОЛОКІТКІНА А.

111

КЛАСИФІКАЦІЯ МАКАРОННИХ ВИРОБІВ ЗГДНО УКТЗЕД В РЕЖИМІ ЕКСПОРТУ	
ЯРОШЕВИЧ Т. С., КОЛОДИНСЬКИЙ П. Ю.	113
ОЦІНКА ЯКОСТІ СУХИХ СУМІШЕЙ ДЛЯ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ	
РУДИЙ Д. Ю.	115
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МИТНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ	
ЯГЕЛЮК С.	118
НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ ТА КАНАДИ НА РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ	
ШТИК Ю., РУБАН Т.	120
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ЕКОТОВАРІВ	

СЕКЦІЯ 4.

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА: ІННОВАЦІЙ, МАРКЕТИНГ, ОБЛІК, ФІНАНСИ, АНАЛІТИКА	
БУНДА О. М., СМОЛЯР М. В.	123
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	
БУХТІЯРОВА О. О.	126
МОДЕЛЬ ФОРМУВНЯ АЛЬТЕРНАТИВ ВИБОРУ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ В УМОВАХ РИЗИКУ	
АНТОНЕНКО В. М., ЖАЖИНА К. А.	128
ОЦІНКА ЗОВНІШНЬОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ У 2022-2023 РОКАХ	
КАМІНСЬКА Л., КУРАН О.	131
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
КАТАСОНОВ М. М.	134
ДІАГНОСТИКА КРИЗОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
КАЩЕНА Н. Б., ЧМІЛЬ Г. Л., НЕСТЕРЕНКО І. В.	136
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ БЮКЛАСТЕРУ НА ЗАСАДАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
КОВАЛЬСЬКА К. В.	139
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ	
ЛЯХОР С. О.	141
ЕКОНОМІЧНЕ ПІДГРУНТЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	
ПЛУГАРЕНКО Ю. В.	143
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ	
ЦЕРКЛЕВИЧ В. С., ПРОКОПОВИЧ Д. В.	145
МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК «КОМУНІКАЦІЯ-КЛІЄНТ-ПОКУПКА» ЯК	

ІННОВАЦІЙНИЙ ТРЕНД ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО СЕРВІСУ В ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»	
КРИВИЦЬКА Н. Ю., ОМЕЛЬЧУК Д. А.	149
ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.	
ЯНІШЕВСЬКА Е. В.	151
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
СОДОМА Р., ДУБІНЕЦЬКА П.	154
МОТИВАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЇ	
СОЛОВІЙОВА О. О., ВОЙТЕНКО Я. В.	157
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	
ІЛЮШЕНКО Д.	159
ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	
ДЖЕРЕЛЕЙКО С. Д., МЕЛЬНИК К. Ю.	161
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ	
МЕЛЬНИЧУК І. І.	164
АНАЛІЗ ДАНИХ ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
ШТЕФАН Д. О.	166
АУДИТОРСЬКИЙ КОНСАЛТИНГ, ЯК «СЕРВІСНИЙ РЕГУЛЯТОР» У СФЕРІ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ	
ШЕВЧЕНКО М.	167
УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМ АСОРТИМЕНТОМ ПІДПРИЄМСТВА	
МІНОЧКІНА О. М., СОБОЛЕВА А. В.	170
РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАРТАП-ПІДПРИЄМНИЦТВА	
ЯРОВА В. В., ЧУМАЧЕНКО Т. В., КОЛЄСНИК А. С.	176
ЕКОНОМІКА ВОЄННОГО ЧАСУ: КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
КАЩЕНА Н. Б., ЧМІЛЬ Є. Л.	180
ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ БІЗНЕСУ В РІТЕЙЛІ	
ЯНЧЕВА Л. М., ВАЦ О. І.	182
ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ В РІТЕЙЛІ: ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
NAUMOVA T.	184
THE IMPACT OF MODERN ELEMENTS OF DIGITAL TECHNOLOGY DEVELOPMENT ON THE PROCESS OF FORMING THE ACCOUNTING ENVIRONMENT	
СКІБІЦЬКА Л. І., ЮРІН М.С.	186

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ ВОЄННОГО ЧАСУ	
СЕНДЕЦЬКИЙ Р. Я.	189
КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ	
КАЛІНКА О. О.	191
БРЕНДІНГ: ФОРМУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ	
КОВАЛЕНКО Ю. М., ПАВЛЕНКО Р. О.	194
РОЗВИТОК БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ПОЩИРЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
КОМАНДРОВСЬКА В. С.	196
ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЙ АВІАКОМПАНІЙ	
ГАЛАВСЬКА Г. О.	198
РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ЙОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ	
СЕМЕНОВА Д. О., ДУДКО Д.В.	200
АНАЛІЗ БІРЖОВОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ	
ШТИК Ю.В., КОВАЛЬСЬКА К. В.	203
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ЕКООРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
ЗІБНИЦЬКИЙ І.Д.	205
СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ	
КОВПІК В. В.	207
ВПЛИВ ЦИФРОВИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ НА СУЧASNІЙ БРЕНДІНГ	
ВАСИЛЕВСЬКИЙ В. О.	209
СУЧASNІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ МАРКЕТИНГОВИМИ КАНАЛАМИ ЗБУТУ	
КОЛЕСНИК М. В.	211
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РИНКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	
КОВАЛЕНКО Ю.	213
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ FINTECH НА РИНКАХ КАПІТАЛУ	
ШУЛЬГА Т.	216
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕКОСИСТЕМИ FINTECH	
ШИНКАРЕНКО С.	218
АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВИХ БІРЖ УКРАЇНИ	

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Використання технологій корпоративної культури в діяльності підприємницьких структур, на сучасному етапі розвитку економіки та суспільства обумовлено ринковими умовами функціонування підприємств. Формування корпоративної культури є одним з перспективних і необхідних напрямків, оскільки вона може позитивно вплинути на досягнення бізнес-цілей та збільшити конкурентоспроможність підприємницької структури. До сьогоднішнього дня, вітчизняна наука ще не має чіткого визначення терміну «корпоративна культура». Відсутнє чітке розуміння її потенціалу та того, чи можливо на ній впливати, а якщо на корпоративну культуру можна впливати, то якими саме механізмами це можна зробити.

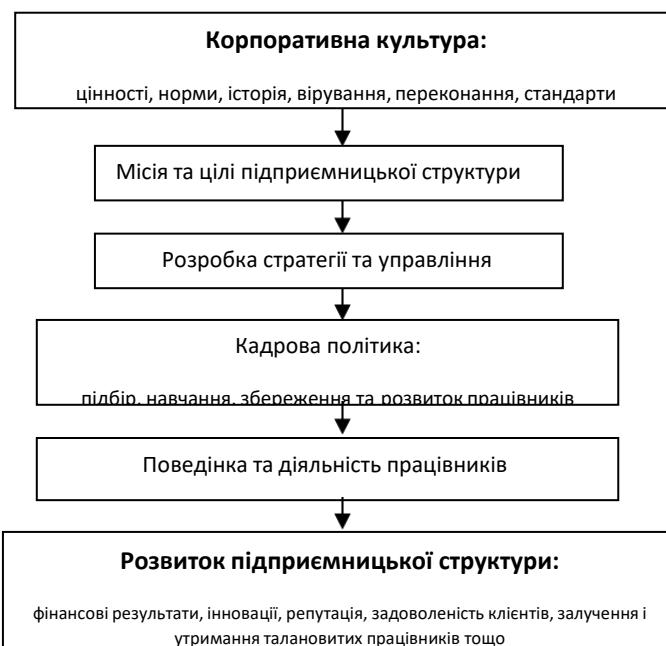

Рис.1. Вплив корпоративної культури на розвиток підприємницької структури

У сучасному світі організації можуть зіткнутися з проблемою, коли була

розроблена стратегія розвитку, але не можна її втілити в життя через відсутність

необхідних цінностей та методів роботи. Всередині будь-якої організації існує сфера відносин, що складається під впливом менталітету, місцевих традицій, духовних цінностей та поглядів колективу. Ця сфера відносин є корпоративною культурою, що може проявлятися в наявності неформальних лідерів, додатковому навантаженні працівників або особливому мікрокліматі в колективі. Тому при розробці стратегії розвитку бізнесу необхідно враховувати наявну корпоративну культуру, а також використовувати її як інструмент ефективного управління та мотивації співробітників.

На даний час існує велика кількість визначень корпоративної культури, що пояснюється різним розумінням авторами окремих складових відносин, що формуються всередині організації. Так, Е. Шейн вважає, що корпоративна культура складається з базових уявлень, які наявні у головах працівників та визначають їхню діяльність у компанії. Це не просто слова, які зафіксовані в документах та дотримуються групою, це система уявлень, яка існує у свідомості людей [1]. На думку Гресь В.Ю. та Язвінської Н.В. корпоративна культура – це система матеріальних і духовних цінностей, норм поведінки та ідентифікації притаманних співробітникам певної компанії, що відображає індивідуальність та формує сприйняття цієї компанії іншими в оточуючому середовищі [1].

Визначення поняття корпоративної культури можуть різнятися, але дослідники використовують спільні терміни, такі як цінності, історія, вірування, норми, переконання, стандарти та індивідуальність підприємства. Узагальнюючи підходи до визначення поняття «корпоративна культура» можна вважати, що більшість науковців розглядає поняття «корпоративна культура» як систему цінностей та норм, які приймаються всіма учасниками підприємницького процесу і регулюють їх поведінку як всередині колективу, так і за його межами, а також визначають ідентичність підприємницької структури в бізнес-середовищі.

Корпоративна культура підприємства має на меті управляти не лише діяльністю працівників, але й їхніми думками та емоціями з метою досягнення максимальної ефективності та розв'язання складних завдань [2]. Управління культурою компанії може привести до зміни всіх показників діяльності, оскільки корпоративні цінності проявляються в місії, системі цілей, стратегіях, кадровій політиці та управлінні. Вплив корпоративної культури на розвиток організації можна побачити з рисунку 1.

Отже, корпоративна культура через систему цінностей, норм, історії, переконання та стандартів діяльності підприємницької структури впливає на формування місії та цілей діяльності підприємницької структури, що через розробку стратегії та кадрової політики будуть змінювати поведінку та діяльність працівників підприємницької структури, що в свою чергу буде впливати на ефективність діяльності підприємницької структури.

Таким чином, корпоративна культура може впливати на розвиток підприємницької структури через кілька проміжних ланок, кожна з яких є важливою для досягнення успіху підприємницької структури в бізнесі.

Список використаних джерел:

1. Гресь Є.Ю., Язвінська Н.В. Особливості формування корпоративної культури на підприємстві. 2014. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/14144/1/2014_5_Gres%20Yazvinska.pdf

2. Місюра О.В. Корпоративна культура як інструмент управління в контексті підвищення ефективності діяльності бізнес-організацій. Всеукраїнська наук. конференція студентів та молодих вчених (із зарубіжною участю) «Актуальні проблеми розвитку менеджменту, фінансів та фінансової науки: ідеї та їх впровадження», ДВНЗ. Покровськ. 2020. С. 108-111.

Мирошниченко Г.Б. - к.е.н., доцент,
Ляхор С.О. - здобувач ОС бакалавр,
Національний авіаційний університет, Україна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОNUВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ

Соціальне підприємництво є релятивно новою формою підприємництва яка використовую підприємницьких підхід для розв'язання соціальних проблем та поліпшення якості життя людей. У зв'язку з цим виникає потреба у вивченні організаційно-економічних аспектів такої форми підприємництва та забезпечення ефективного функціонування. Однак, з огляду на те, що соціальне підприємництво є новою формою підприємництва, не завжди є достатньо знань та досвіду у цій галузі. Тому, дослідження організаційно-економічних аспектів соціального підприємництва має велике значення. Особливо актуальною є тема забезпечення функціонування соціального підприємництва на організаційно-економічному рівні, яка є однією з ключових умов успішності цієї форми підприємництва.

Організаційно-економічний рівень соціального підприємства включає питання організації та управління, розвитку бізнес-моделей, фінансового забезпечення та взаємодії зі стейххолдерами. Однак, ключовим аспектом успішного функціонування соціального підприємства є його організаційна структура та система управління [1]. Це визначає ефективність роботи соціального підприємства, його здатність до інновацій та змін, а також здатність до досягнення поставлених соціальних цілей. Від цих аспектів залежить ефективність роботи соціального підприємства, здатність до інновацій та змін, а також здатність до досягнення поставлених цілей та стійкість підприємства в майбутньому.

Організаційна структура соціального підприємства може бути різною, залежно від конкретного контексту та мети підприємства. Однак, важливим аспектом є наявність механізмів для забезпечення участі зацікавлених сторін у прийнятті рішень та взаємодії з ними. До таких стейххолдерів можуть відноситись співробітники, клієнти, донори, громадські організації та інші зацікавлені сторони. Важливим аспектом є також створення ефективної системи управління, що дозволить ефективно координувати діяльність соціального підприємства та досягти поставлених цілей. Розглянемо механізм забезпечення розвитку соціального підприємництва (Див. рис 1).

Один з головних чинників успішного функціонування соціального підприємництва полягає у розвитку ефективних бізнес-моделей. Ці бізнес-моделі

повинні забезпечувати якість продукту або послуг, ефективне використання ресурсів та стабільність соціального підприємства в довгостроковій перспективі. Оскільки соціальне підприємництво має дві місії - соціальну та економічну,

розробка бізнес-моделей повинна бути спрямована на досягнення обох місій..
(див.рис.2)

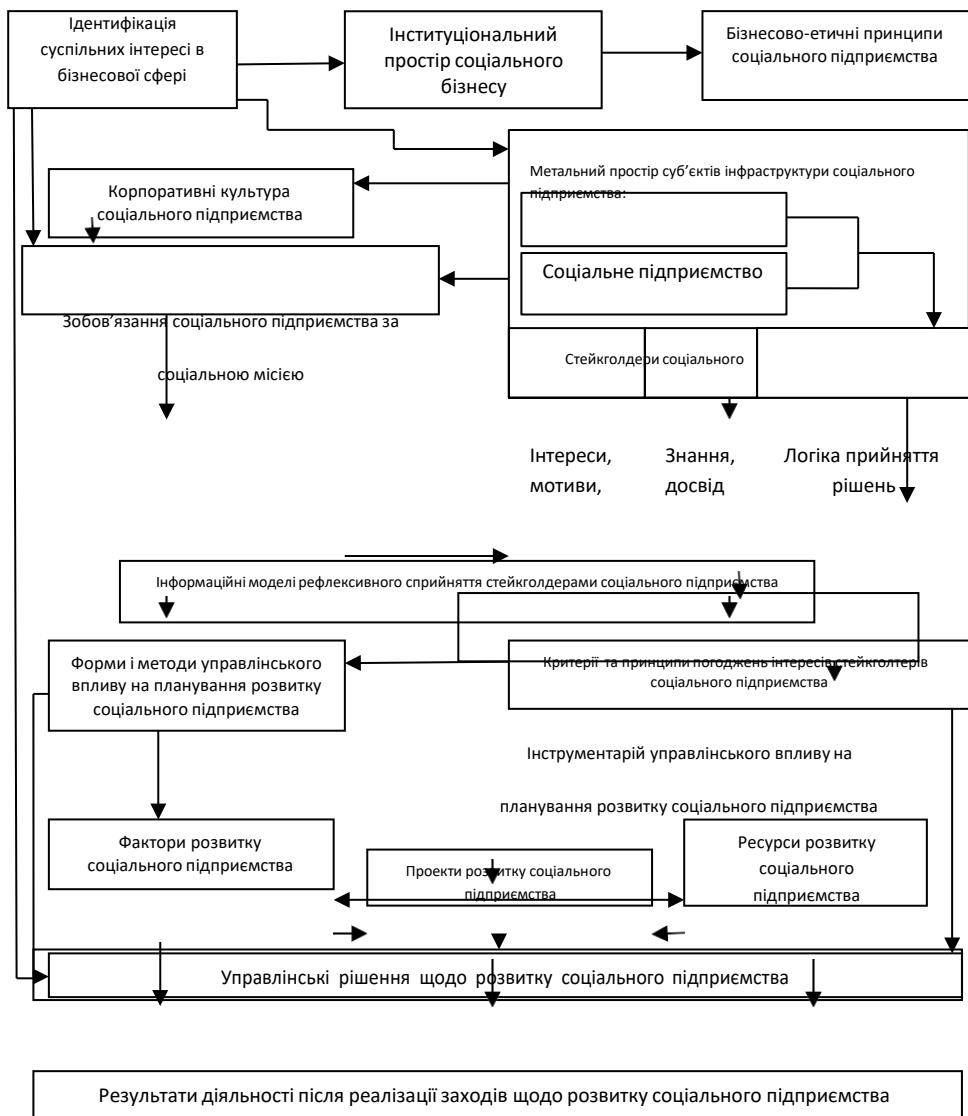

Рис. 1. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку соціального підприємства [2]

Для забезпечення фінансової стійкості соціального підприємства необхідно

правильно визначити фінансову стратегію та розробити механізми залучення фінансування. Залучення інвестицій та грантів може допомогти отримати необхідні кошти для розширення діяльності соціального підприємства, розробки нових продуктів або послуг та вирішення інших важливих завдань.

Також важливо враховувати особливості взаємодії соціального підприємства зі стейкхолдерами, що полягає взаємодією з різними зацікавленими сторонами, такими як клієнти, співробітники, партнери та інші. Взаємодія повинна

ґрунтуються на принципах відкритості та довіри, щоб забезпечити сприятливу атмосферу для розвитку соціального підприємства.

Важливо також враховувати особливості взаємодії соціального підприємства зі стейхолдерами. Соціальні підприємства мають значний вплив на соціальну сферу, тому їх взаємодія з громадськістю, донорами, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами повинна бути побудована на принципах відкритості, довіри та співпраці.

Важливим аспектом є також розробка механізмів звітності та відкритості щодо результатів діяльності соціального підприємства, що дозволить підтвердити досягнення соціальної місії та визначити напрямки подальшого розвитку. Отже, щоб забезпечити успішне функціонування соціального підприємства на організаційно-економічному рівні, потрібно зосередитися на досягненні якісного балансу між соціальними та економічними місіями. Успішне функціонування соціального підприємства на організаційно-економічному рівні означає досягнення балансу між соціальними та економічними місіями, розробку ефективних бізнес-моделей, правильну фінансову стратегію та залучення фінансування, взаємодію зі стейхолдерами на принципах відкритості та довіри, налагодження системи управління та дотримання етичних принципів.

Рис. 2. Типи бізнес моделей в соціальногоу підприємництви*Розроблено на основі [3]

Організаційна структура та система управління соціальним підприємством також мають вирішальне значення для ефективності його діяльності, здатності до інновацій та змін, а також до досягнення соціальних цілей. Успішне соціальне підприємство має розвинену бізнес-модель, стійку фінансову базу та ефективну систему управління, яка забезпечує здійснення соціальної місії та досягнення економічної стійкості.

Список використаних джерел:

1. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Соціальне підприємництво: опорний конспект. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.
2. Мирошниченко Г. Б., Марина А. С. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку соціального підприємства. *Підприємництво та інновації*,

2022. № 25. С. 64-68. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/25.10> (дата звернення 28.03.2023)

3. Emerson J. The blended value map: Tracking the Intersects and Opportunities of Economic, Social and Environmental Value Creation. 2017. P. 182.

**Мирошниченко Г.Б. - к.е.н., доцент,
Кобець А.В. – здобувач ОС бакалавр,
Національний авіаційний університет, Україна**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Природа управлінських впливів на ефективність діяльності комерційного підприємства, вимагає комплексного підходу, тобто виникає необхідність обґрунтувати управлінські процеси системно по всім його напрямкам діяльності.

У сучасних умовах комерційне підприємство повинно постійно пристосовуватись до змін у попиті на товари і послуги, змін у конкурентному середовищі, а також до змін у технологіях управління. Крім того, в ринковій економіці комерційне підприємство повинно зосередитись на якості своїх товарів і послуг, а також на розробці інноваційних продуктів і бізнес-процесів. Тільки так воно зможе привернути увагу споживачів і забезпечити собі стабільну позицію на конкурентному ринку.

Управління ефективністю комерційного підприємства здійснюється у наступних напрямках:

- функціональному – виходячи із оцінки ефективності функцій менеджменту, які використовуються при управлінні комерційним підприємством (мотивація, контроль, планування, організація)
- процесному – характеризується систематизацією та стандартизацією реалізованих бізнес - процесів на комерційному підприємстві;
- організаційному – виходячи з оцінки ефективності всіх структурних підрозділів підприємства;
- ресурсному – управління оптимальним використанням всіх виробничих ресурсів – трудових, фінансових, матеріальних, інформаційних [1];
- мотиваційному (застосування засобів стимулів не лише до працівників, а й до усіх учасників господарських відносин з підприємством, зацікавлених у зростанні ефективності комерційного підприємства) [1];
- часовому – в залежності від терміну стратегічного управління ефективністю.

На сучасному етапі розвитку господарчих відносин у комерції відбувається поступова заміна функціонального підходу в управлінні ефективністю діяльності комерційного підприємства на процесний підхід.

Процесний підхід формується на засадах базових принципів, які сформовані стандартом ISO 9000. Бізнес-процес комерційного підприємства – це процес взаємопов'язаних операцій, результатом якого є використання ресурсів підприємства з обробки об'єкта для досягнення конкретного результату вимірювання – прибутку, виявлення міжфункціонального зворотного зв'язку з структурним підрозділом або філією організації, виконання вимог цільового покупця [2]. Бізнес-процеси комерційного підприємства об'єднуються за своїми функціями у торгівельно-технологічний процес. Торгівельно-технологічний процес включає в себе комерційні операції та технологічні. Склад комерційних і технологічних операцій комерційного підприємства наведено на рис. 1.

Торгівельно-технологічний процес пов'язано з бізнес-процесами комерційного підприємства, такими як операційний бізнес-процес, фінансовий бізнес-процес та управлінський бізнес-процес, який охоплює кожен бізнес-процес комерційного підприємства.

При впровадженні процесного підходу в управління ефективністю діяльності комерційного підприємства застосовуються наступні моделі управління, які мають свої недоліки та переваги:

1) Total Quality Management (TQM) – система загального управління якістю. Для неї характерна тривалість реалізації та кореляційна невідповідність результату очікуванням. Перевагою впровадження даної моделі менеджменту є оптимальні умови для перенавчання персоналу; спрямованість на клієнта; поліпшення на всіх стадіях бізнес-процесів; мінімізація витрат.

2) Process Integrated Quality System (PIQS) – система якості, інтегрована з бізнес-процесами. Методологія базується на загальних принципах та координації зусиль постачальників, покупців, співробітників, впроваджені електронного документообігу, розвитку персоналу, якості налаштування всіх етапів процесу діяльності компанії.

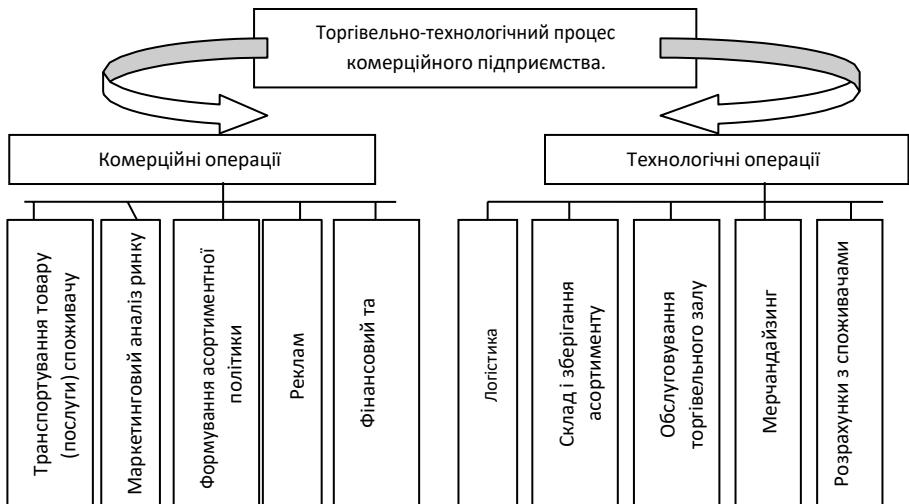

Рис.1. Склад операцій торгівельно-технологічного процесу [2]

3) стандарти ISO серії 9000 – регламентують вимоги до систем менеджменту якості. Впровадження стандарту дозволяє шляхом впровадження на підприємстві стандартизованого та централізованого підходу до бізнес-процесів компанії, через інтегровану систему менеджменту, яка включає в себе п'ять стандартів серії ISO, підвищити ефективність діяльності компанії за рахунок отримання сертифіката, що дозволить підвищити репутацію компанії до світового рівня

4) Business Process Management System (BPMS) – системи управління бізнес-процесами. Недоліками цієї моделі є додаткове залучення кваліфікованих кадрів в області бізнес-аналітики і програмування, що призводить до додаткового фінансового навантаження на бізнес. Головною перевагою цієї методики є підвищення ефективності підприємства є мінімізація ризику перешкод у бізнес-процесах підприємства.

5) Entreprise Resource Planning (ERP) – комплексна система планування і управління ресурсами організації. Перевагою цього методу є спрощення процедур моделювання, прогнозування фінансових показників компанії, формування комплексної інформаційної системи управління бізнес-процесами підприємства.

Етапи впровадження процесної моделі управління ефективністю комерційного підприємства можна представити у вигляді алгоритму, наведеному на рисунку 2.

Реалізація впровадження процесного управління ефективністю діяльності комерційного підприємства сприяє формуванню нового економічного мислення власників та управлінців комерційного підприємства, орієнтованих на сучасні методи управління ефективністю бізнесу, що дозволяють забезпечувати: вкладеність асортименту торгової мережі в асортимент регіону, результативність торговельної діяльності та високу культуру обслуговування.

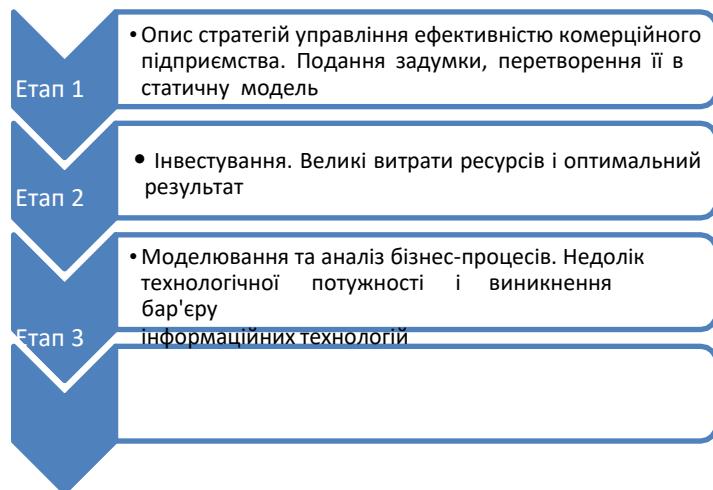

Рис.2. Етапи впровадження процесного підходу в управління ефективністю діяльності комерційного підприємства.

Завершене структурування бізнес-цілей та стандартизація бізнес-процесів сприяє подальшому економічному зростанню комерційного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Хопчан М.І., Літковець Ю.В., Хопчан В.М. Управління ефективністю фірми. Навч.посіб. Тернопільський національний економічний університет, 2011. 190 с.
2. Шарко В.В. Нікітішин А.О. Управління бізнес-процесами підприємства: процесний підхід. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 4, Том 2. С. 22-26.